

Handläggare: Håkan Serdén
Telefon: 08-508 01 114

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Detaljplan för Rinkebyterassen, överdäckning av E18 i stadsdelen Rinkeby (Dp 2008-04326-54)

Remiss från stadsbyggnadskontoret

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Verner Stadthagen
administrativ chef

Sammanfattning

Ett förslag till detaljplan för Rinkebyterassen har upprättats av stadsbyggnadskontoret och ställs ut under tiden 24 maj 2012 – 3 augusti 2012. Syftet med planen är att medge bebyggelse (350 bostäder och garagebyggnader) vid den 300 meter långa överdäckningen av nya E18 vid Rinkeby, Rinkebyterassen, samt möjliggöra ny koppling mellan Rinkeby och Järvafältet/Kista. Projektet är en del av Järvalyfältet. Förvaltningen har i allt väsentligt inget att invända mot det utställda planförslaget. Förvaltningen delar uppfattningen att förslaget bör kunna bidra till att förstärka områdets identitet genom ny bebyggelse samt en tydligare koppling till Järva friområde och Kista. Vidare är förvaltningen positiv till att de planterade och gräsbevuxna gårdarna ges en halvprivat karaktär, liknande den som skapats i det äldre bostadsbeståndet i Rinkebys sydöstra del. Förvaltningen förutsätter att dessa gårdar kommer att utgöras av kvartersmark. Det är härutöver angeläget att gång- och cykelvägarna inom planområdet utformas på så sätt att de inte inbjuder till okynnesfärder med motorcykel eller bil.

Bilagor

1. Plankarta med planbestämmelser
2. Planbeskrivning
3. Genomförandebeskrivning

4. Gestaltungsprogram

Underrättelse om utställning

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag (Dp 2008-04326-54) som möjliggör bebyggelse vid överdäckningen av nya E18 vid Rinkeby, Rinkebyterrassen, samt möjliggör ny koppling mellan Rinkeby och Järvafältet/Kista (Bilaga 1-4). Överdäckningen är en del av Järvalyftet och syftar till att motverka segregation och tillföra nya kvaliteter till Rinkeby.

Planförslaget ställs ut under tiden 24 maj 2012 – 3 augusti 2012 vid stadsbyggnads-expeditionen i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4, samt visas även i Rinkeby Folkets Hus, Skårbygränd 1 i Rinkeby och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, Borgarfjordsgatan 14 i Kista de tider då respektive lokaler har öppat. Dessutom finns planförslaget tillgängligt på stadsbyggnadskontorets hemsida www.stockholm.se/detaljplaner. Eventuella yttranden lämnas senast den 3 augusti till stadsbyggnadskontoret. Förutom till sakägarna har underlaget bland annat sänts till berörda tekniska förvaltningar och bolag, Trafikverket, SL, Länsstyrelsen i Stockholms län, Lantmäterimyndigheten i Stockholms kommun, Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning samt till Hyresgästföreningen, Region Stockholm och råden för funktionshinderfrågor vid stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden. Ärendet är formellt sett en så kallad kontorsremiss, som sänts till förvaltningen för kännedom och eventuella synpunkter. Men förvaltningen har valt att ge stadsdelsnämnden möjlighet att yttra sig över planförslaget.

Detaljplaneförslaget

En i detaljplanens ”Planbeskrivning”, daterad den 11 maj 2012, intagen sammanfattning är av följande lydelse.

”Överdäckningen av E18 vid Rinkeby bör ses i ett större sammanhang. Tre spännande stadsbyggnadsprojekt är aktuella i Rinkeby inom ramen för det så kallade Järvalyftet. En strukturplan för *Rinkeby Allé* remissbehandlas f n. I den föreslås ett stråk som förenar Rinkeby med Stora Ursvik via en bro över E18. Därmed får Rinkeby för första gången i sin 40-åriga historia en direkt koppling till en annan stadsdel. Byggstart för förnyelse av *Rinkebystråket* påbörjas 2013 och är unikt i sitt slag. Nya Rinkebystråket kommer att skapa ett promenadstråk mot Järvafältet, genom omvandling från fordonsanpassad gata till ett affärsstråk med butiker och gångbanor. Stråket mynnar i föreliggande planområde, *Rinkebyterrassen*, där ca 350 bostäder samt lokaler planeras vid en ca 300 m lång överdäckning av E18. Med överdäckningen bryts motorledens barriär och en brygga skapas från stadsdelen över till fältet och Kista. Dagens storskaliga stadsfront mot landskapet bryts och en ny port till Rinkeby skapas.

Planförslaget innebär att tolv flerbostadshus, genom byggherren ByggVesta, placeras längs båda sidorna av E18:s tunneltak. På tunneltaket förläggs parkliknande gårdar. I förlängningen av Rinkebystråket delas gårdarna av en offentlig plats med direkt kontakt till Järvafältet. En spektakulär utsiktsplats utnyttjar nivåskillnaderna och en pendent (lutande väg) ned till fältet föreslås. Ett högre hus annonserar den nya porten till stadsdelen. Vid tunnelmynningarna placeras parkeringsdäck som utgör buller- och säkerhetsskydd mot trafikleden. För att möjliggöra bebyggelse på båda sidor om tunneln förskjuts del av Hjulstavägens sträckning närmare befintlig bebyggelse i Rinkeby. Det innebär att Familjebo-städernas parkeringsdäck ersätts av markparkering. Bebyggelsens disposition speglar nödvändig riskhänsyn (låg sannolikhet) p.g.a. E18:s farligt godstransporter. Byggherrens avsikt är att uppföra lika stora andelar hyresrätter som bostadsrätter. Läget för Rinkebyterrassen är bästa tänkbara med utsikt över Järvafältets vackra kulturlandskap. Nya boendekvaliteter tillförs stadsdelen vilket kan ge möjligheter till boendekarriär i området och locka till nyinflyttning.

Miljöbedömning

Samråd med länsstyrelsen hölls den 5 september 2008. Länsstyrelsen rekommenderade att en miljöbedömning skulle tas fram då detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsytas i PBL (1987) 5 kap 18 § eller MB 6 kap 11 §. En miljöutredning upprättas parallellt med planen och medföljer denna. Påverkan på naturvärden, rekreation och friluftsliv i Igelbäckens kulturresevat, samt dagvatten, luftkvalitet, risk och buller utgör väsentliga miljöaspekter. Miljökonsekvenser har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.”

Vy över Rinkebyterrassen (Källa: Kirsh+Dereka Arkitekter)

Tidigare ställningstaganden redovisas i planbeskrivningen enligt följande.

Regionplan

Ombyggnad av E18 omnämns som en kapacitetshöjande åtgärd på infarterna till Stockholm som även har stor betydelse för bostadsbyggandet i regionen.

Översiktsplan

Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm beskriver fyra stadsutvecklingsstrategier för hållbar tillväxt. Strategi tre handlar om att koppla samman stadens delar genom att bland annat, minska barriärer och miljöstörning från trafik, skapa god tillgänglighet till grönområden, samt skapa nya kopplingar över vägar och spår. Planerna på bostadsbebyggelse på överdäckningar över E18 Rinkeby framhävs som exempel på detta.

Vision Järva 2030 - Järvalyftet

Järvalyftet är benämningen på Stockholms stads långsiktiga satsning på stadsdelarna kring Järvafältet. Överdäckning av delar av nya E18, som finansieras av staden, är en del av Järvalyftet. Visionsdokumentet för Järva 2030, som godkändes av kommunfullmäktige i april 2009, beskriver nio utvecklingsteman som kan tillämpas i olika utsträckning inom olika delar av Järva:

- Aktivera Järva friområde och stärk kopplingen till stadsdelarna
- Bygg nytt i strategiska lägen
- Länka samman stadsdelar
- Koppla ihop gatunätet – där det gör nytta
- Utveckla de centrala stråken
- Respektera och utveckla värden i befintlig bebyggelse
- Bryt trafiksepareringen – där det gör nytta
- Gör gångvägnätet tydligare
- Använd ny bebyggelse för att stärka stadsdelarnas identitet

Rinkebyterrassen kan bidra till att förstärka områdets identitet. Bebyggelsen vid överdäckningen är även ett bra exempel på att bygga i strategiska lägen. Planen för Rinkebyterrassen skapar tillsammans med pågående planarbete för Rinkebystråket (antagen mars 2012) ett centralt stråk genom Rinkeby och vidare ut till Järvafältet och därigenom till närliggande stadsdelar (Kista).

Detaljplan

För överdäckningen av nya E18 vid Rinkeby gäller Dp 1999-08897-54 som vann laga kraft 2006. Genomförandetiden för planen är 15 år. Aktuell plan föreslås ersätta delar av gällande planer istället för att utgöra ett tillägg till E18-planen, Dp 1999-08897-54. Motivet till detaljplanen för nya E18 var främst ökad trafikkapacitet och trafiksäkerhet mellan Hjulsta och Kista. Överdäckningarnas längd och läge utgår från ventilationsteknik, kostnader, topografiska förutsättningar och tra-

fikledens geometri. I detaljplanen regleras endast byggrätten för bjälklaget närmast ovanför körbanan. Framtida bebyggelse på däckan omnämns i planbeskrivningen, men ska tillsammans med tillkommande bjälklag hanteras i särskild plan.

Del av gamla E18, bestående av de två körfälten närmast Rinkeby, bildar i planen en lokal huvudgata. Till följd av en utökad riskbild där bebyggelse, av länsstyrelsen, inte längre accepteras direkt ovan tunneltaket, föreslås i jämförelse med startpromemorian ett nytt planupplägg. Hjulstavägen föreslås i föreliggande planförslag flyttas söderut, närmare Familjebostäders hus. Därmed möjliggörs plats för bebyggelse på var sida om överdäckningen. Detta innebär att detaljplanen för bebyggelsen vid överdäckningen innefattar ett större område än vad som tidigare var tänkt. Omgivande detaljplaner som påverkas är del av detaljplan P1 6699, P1 6776 och Dp 8476, innefattande mark för gata, garage, park, allmänt ändamål och i mindre omfattning prickmark med bostadsändamål.

Markanvisning

Dåvarande marknämnden anvisade i december 2006 mark på överdäckningen vid Rinkeby till ByggVesta AB för två år. Med hänsyn till att byggstart kan ske tidigast 2014 förlängdes markanvisningen år 2009 med sex år.

Riksintressen

Del av planområdet som innefattar E18 ingår i riksintresseområdet för Vägar.

Kulturresevat Igelbäcken

I juni 2006 förklarade kommunfullmäktige i Stockholm stad Järva friområde, del av regionens längsta grönkil, som kulturresevat. Syftet med resevatet är att bevara ett rikt kulturlandskap med stort värde för friluftslivet och med en nyckelfunktion i den regionala gröstrukturen för Stockholms biologiska mångfald. I föreskrifterna för resevatet framgår att en ombyggnad av E18 med följdåtgärder som t.ex. omlagd trafik under byggtiden, byggande av vägslänter, dagvattenanläggningar m.m. tillåts. Ingen bebyggelse som inkräktar på kulturresevatet föreslås i planen. Endast en kortare sträcka av en gångväg som förbinder Rinkebyterrassen med Järvafältet hamnar inom kulturresevatet”

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen kan konstatera att föreliggande förslag till detaljplan för Rinkebyterrassen behandlar hur stadens mark på och invid överdäckningen av E18 i Rinkeby ska utnyttjas. E18:s vägsträckning och i vilket avsnitt trafikleden ska överdäckas (under uppförande) avgjordes när vägplanen för nya E18 beslutades. Gällande detaljplan för överdäckningen av trafikleden vann laga kraft år 2006. Motivet till planen för nya E18 var främst ökad trafikkapacitet och trafiksäkerhet mellan Hjulsta och Kista.

Förvaltningen har i allt väsentligt inget att invända mot det utställda förslaget till detaljplan för Rinkebyterassen. Förvaltningen delar uppfattningen att planförslaget bör kunna bidra till att förstärka områdets identitet genom ny bebyggelse samt en tydligare koppling till Järva friområde och Kista. Dessutom noterar förvaltningen att den nya bebyggelsen inte hindrar genomsikt och utblick mot Järvafältet från den befintliga storskaliga bebyggelsen vid Kuddbygränd och Stavbygränd.

Upplevd otrygghet är ett problem i många områden byggda på 1960/1970-talet, och Rinkeby är inget undantag. Det handlar bland annat om hur man i den fysiska planeringen av dessa områden skapade avstånd, separation och ödsliga stråk, vilka nu upplevs som otrygga. Förvaltningen är därför positiv till att detaljplanen syftar till att skapa gaturum där olika trafikantgrupper möts. Detta innebär bland annat att de gående blir sedda av fler, vilket medför att tryggheten ökar för dessa. Vidare är förvaltningen positiv till att de planterade och gräsbevuxna gårdarna ges en halvprivat karaktär av liknande typ som Stockholmshem och Svenska Bostäder med framgång skapat i sitt äldre bestånd i Rinkebys sydöstra del. Förvaltningen förutsätter att dessa gårdar kommer att utgöras av kvartersmark.

I förlängningen av Rinkebystråket genom planområdet bildas ett publikt stråk där ett torg skapas. I torgets förlängning byggs en utsiktsterass som också kan bli ett riktmärke från Järvafältet. Från utsiktsterassen kan fältet nås via dels en trappa, dels en svagt lutande gång- och cykelväg – en så kallad pendent. Såvitt framgår av planbeskrivningen kommer gängse krav på tillgänglighet att vara uppfyllda inom planområdet – även vad gäller pendenten. Förvaltningen vill betona det angelägna i att gång- och cykelvägarna utformas på så sätt att de inte inbjuder till okynnesfärder med motorcykel eller bil.